

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal méréselt árakon vess fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám 184.

Feloldó szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:

Félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.
Vidékre félévre 14 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

Mit írjunk

most, a világegének ebben az örjítően idegfeszítő pillanatában, amikor azt sem tudjuk, azzal sem vagyunk tisztában, hogy a nagy pusztulásnak utolsó lángja lobban-e fel, avagy terjed tovább az a rettenetes tűz, amely immár ötödik esztendeje szedi rettenetes áldozatait, amely immár az ötödik öszön akadályoz meg minden alkotó munkát. Most, ebben az izgalmos pillanatban beszéljünk városfejlesztésről, utjavításról, vízvezetékéről, csatornázásról, villanyvilágításról, építkezésekről? Most, amikor már a nagy nincstelenség igazán megköt minden alkotókezert, nem lehet építésről beszélni. Mi ezzel a háborus takarékossgal úgy jártunk, mint a takarékos házigazda, aki a háboru kitörésekor azt mondotta, hogy nem repe-rálatja a házat, amíg a háboru tart — és most, az ötödik esztendőben azt veszi észre, hogy a ház faláról lemállott a vakolat, a téglák kikiváncokznak a helyükből, a tetőn becsurog az eső és kétségbeesetten el van minden hanyagolva, de most azután igazán már lehetetlen javítani. Így vagyunk mi is vele, mert a háboru előtt vízvezeték, csatornázás, villanytelepet, meg a jó Isten a megmondhatója, mi mindent akartunk, azután jött a háboru, akkor kimondtuk, hogy nincs semmi építkezés, semmi javítás a háboru alatt és ime, most ott állunk, hogy se utunk, se járdánk nincs épségben. Most sem lehet semmihez se fogni, mert hisz azt se tudjuk, mennyi pénz a pénzünk. Egyelőre hát városfejlesztésről keveset lehet beszélni. Beszélni keveset lehet, de még kevesebbet lehet ebben a dologban tenni, mert hisz nincsen semmihez sem anyag, tehát egyelőre minden megáll.

Bulgária megegyezése.

Genf. A francia lapok hírt hoznak arról, hogy Szófiában és Bulgária több városában háborus és dinasztia-ellenes demonstrációk voltak.

Páris. Egész Franciaország gyászelmű mámorban uszik. Clemenceaut mint győzött dicsőítik. Már tudják, hogy Bulgária elfogadta az összes feltételeket, amelyek szerint a badseréget tartozik visszavonni, az összes közlekedési eszközöket átadni, ezek között átadja tengeri kikötőit is. A feltételek között van Nis és Drinápoly vasuti vonalnak az átadása. Macedóniában a szerbalkta vidéket szerbek, a görögalkta vidéket görögök szállják meg. Német támadás esetére a bulgárok tartoznak önmagukat megvédeni.

Burián békejavaslat.

Luganó. A Corriera dela Sera vatikáni levelezője jelenti, hogy a pápa válaszolt már Burián békejavaslatára. A válaszról egyházi körökben nem tudnak még semmit.

A német kormányválság.

Berlin. Payer alkancellárnak kancellárrá való kinevezése teljesen meghiúsultnak tekinthető, mert Payer a megbízást nem vállalja, azonban valószínű, hogy az új kormányban megtartja az alkancellári állást. Valószínű, hogy Miksa badeni herceg, mint a császár jelöltje lesz a birodalmi kancellér.

A Neues Wiener Journal berlini tudósítója jelenti, hogy az új kabinetet valószínűleg így állítják össze: Külügyi államtitkár Erzberger centumpárti képviselő, vagy Richtofen báró baloldali szabadelvű párti; belügyi államtitkár és alkancellár Bber szocialista képviselő; a birodalmi gazdasági hivatal vezetője Leigen szocialista képviselő, a szakszervezetek vezetője; pénzügyi államtitkár Södekum szocialdemokrata és gyarmati államtitkár Rechenberg báró centumpárti. Ezenkívül még Fischbeck haladó párti is belép a kabinetbe.

Az osztrák szocialisták békeindítványa.

Bécs. A német szocialisták tegnapi békeindítványa megegyezik nagyjában és lényegében Wilson ismert indítványával. Követelik Belgium, Szerbia és Montenegró helyreállítását, nemzetközialapon való kártalanítását, a nép önrendelkezési jogának respektálását. A lengyel kérdést egy Varsóban összehívandó nemzetgyűlésre bíznák. A breszt-litovszki és a bukaresti békét az államok közös kongresszusára felülvizsgálják. A monarchia kérését jelentsé ki az olaszokkal a vitás kérdések megtárgyalására a népek önrendelkezési joga alapján.

A nyugati harcok.

Rotterdam. Londoni jelentés szerint az angol csapatok Cambrai városában 500 méternyire hatoltak be. Ailette és Aisnenél heves harcok folynak. A csapatok a Chemin des Dames egy 300 méteres magaslatát megszállották.

Hivatalos jelentés.

Budapest. (Hivatalos.) Az olasz harctéren mérsékelt tüzérési és járőrharcok. A vezérkar főnöke.

Indítvány a perszonális unióra.

Budapest. Ráth Endre országgyűlési képviselő indítványt terjesztett a képviselőház elé, amely követeli, hogy a kormány 15 nap alatt indítványt terjesszen elő a perszonális unió alapján Magyarország függetlenségére.

Wekerle Bécsben.

Bécs. Wekerle Sándor magyar minisztereinek ma délelőtt Bécsbe érkezett és Magyar Házban szállt meg. Délelőtt 10 órakor a király tartózkodási helyére utazott és a királynál külön kihallgatáson jelent meg.

Magyar politika.

Bécs. Itteni lapok jelentése szerint a magyar politikai koncentráció befejezett dolognak tekinthető.

Budapest. Az Est értesítése szerint a koncentrációban Andrassy Gyula gróf csak akkor hajlandó résztvenni, ha Apponyi is részt vesz abban. A koncentráció különben is csak akkor fog végleg eldőlni, ha Wekerle bécsi utjáról hazatér.

A felmentések visszavonása.

Bécs. A Reichsrath ülésén Friedmann képviselő és társai szavazták az indítványt, hogy a katonai felmentések nagy részét állítólag visszavonják. Ausztriában hír szerte 75000 felmentést vontak vissza.

Egy hírlapirót kizárnak.

Budapest. A budapesti újságíró egyesületben indítványt tettek dr. Gonda Henrik hírlapíró kizáratása iránt. Dr. Gonda irányítja a sajtó cenzurát és az ő irányítása teszi oly szigorúvá és elviselhetetlenné a budapesti újságoknak a cenzura szigorúságát. Az indítvány fölött a legközelebbi választmány gyűlése fog dönteni.

Uj fiakker szabályrendelet.

Állítson a város társaskecsit.

A fiakkeresek dolgátakarjarendezni a rendőrőkapitány. Adatokat gyűjtenek, hogy megállapítsák hogyan, miként lehetne a fiakkeresek és a közönség panaszát úgy orvosolni, hogy a fiakkeres is, a közönség is meg legyenek elégedve. Azt hisszük, hogy a jó szándékkal megalapozott terv nehezen lesz kivihető. A fiakkeresek nincsenek megelégedve, dacára, hogy a mostani teljesen szabad prédánál meglehetősen jól keresnek. De emellett nehéz küzdelmet kell vívniuk hogy iparukat fentarthassák. Nem tudnak takarmányhoz jutni és így nem is igen bírják lovaikat jól tartani. Hogy ezek után elkedvetlenednek és iparukról lemondanak, az érthető. Érthető azért is, mert jogosnak tartják azt a zsarolás számba menő árdrágítást, amelyet a közönséggel szemben elkövetnek és jogtalanságnak és sérelmennek a rendőrség büntető eljárását és fellajdulnak mindannyiszor, valahányszor egy-egy büntetést kiszabnak rájuk. Pedig a büntetésre mindannyiszor rászolgálnak, ha a város bérkecsesi szabályrendeletét betűszerint akarjuk venni. A szabályrendelet persze nem lehet betűszerint venni, mert az tényleg túlságosan alacsony viteldíjat állapít meg. Ezen szabályrendeletet nem lehet betartani, mert tényleg nem biztosít megélhetést és ezért egyenesen rákényszeríti a fiakkereseket a zsarolásra.

Radikálisan kell a fiakkeres bajon segíteni. Mindenekelőtt meg kell változtatni a tarifát. A fiakkeres viteldíj alkalmazkodjék a mai életviszonyokhoz, de viszont meg kell szüntetni azt a gyalázatos állapotot, ami s hol sem divik, csak Baján. A fiakker legyen fiakker és ne legyen talos kecsi. Ma ugyanis az a helyzet, hogy a fiakkeres a hajó- és vasutállomásnál felszed anyyi utast ahány csak felfér a kecsi-

jára. Némely utas kénytelen az egész várost végigkecsizni, amíg haza ér és emellett egész vagyont fizet a hazavitelért. Némely ember többet fizet a lakásától a hajóállomásig vivő utért, mint egy Bajától Bécsig tartó első osztályú utért. A fiakkeres nem kérdi, hogy beleegyezem-e vagy sem. Ő csak szedi fel az utasokat és szed érte anyyi viteldíjat, hogy egy kisebb gömbös sem kap egy baja—budapesti uty.

Ezen az állapoton úgy kellene segíteni, hogy a város állítson a hajóállomáshoz és a vasutállomáshoz társas kecsit. Ezt már azért is kellene megtennie, mert manincs soha elég fiakker az állomásoknál és nem ritka eset, hogy öreg és beteg embereknek szélben, viharban éjnek idején gyalog kell bemenni a városba. Állítson a város társas kecsit és az még fizetnek is jónak fog bizonyulni.

H I R E K.

Mesés könyvet

hozott szerkesztőségünkbe egy elvasónk, amely különös és érdekes dolgot mond el. Az a kis német mesés könyv arról beszél, hogy volt egy város, amelyben azzal büntették az istenkáromlókat és az összeröhögtetetlen veszedékeket, hogy azoknak a város főterére és főbb utaira köveket kellett hordaniuk és a főteret kellett kikövezniük. A városban lassan-lassan kiment a divatból az istenkáromlás és a veszedékes, de a főteret olyan gyalázatos rosszul lett kikövezve és olyan szegénytelen volt a kövezet, hogy most már az büntetést talált ki a város magisztrátusa. Aki valami büntetést követett el, annak egyszer, kétszer, háromszor végig kellett sétálni a főterem. Aszerint, amilyen büntetést követett el a delikvens.

O vasem, olvastam a rendelkezésemre bocsátott könyvecskét és egyre jobban megerősöd-

dik bennem az a meggyőződés hogy azt a mesét Bajáról írták, azokat a köveket a bajai főterre hordták.

Halálozás. Mély és őszinte részvétellel értesülünk, hogy Lamberger Mór magánú hőszeas és győrű szenvedés után tegnap meghalt. Az elhunyt temetése esütőirtőkön délután 3 órakor lesz az izraelita temető kalotaszaházából.

Bajának nem kell szervezkedés. Szombaton és vasárnap tartották a városi tisztviselők szegedi szervezkedő gyűléseit, amelyen minden megyei város képviselve volt, csak éppen Baja nem. Ebből az alkalomból megtámadja a Szabadkán megjelenő Bács megyei Napló Baja város polgármesterét, mert állítólag bejelentette a szervező bizottságnak, hogy Baja tisztviselői nem csatlakoznak az országos mozgalomhoz, mert a polgármester állítólag más módon akar segíteni a tisztviselők bajain.

Négyezerhét száz pár cipőt utaltak ki Bácska lakosságának. Szinte kihetetlenül hangzik, hogy a népruházati bizottság cipőhivatala Bácsbodrogvármegye lábellenőrségletének fedezésére 4700, szóval: négyezerhét száz pár cipőt utalt ki. Ennek a vármegyének — 850.000 főnyi lakosságának ezzel a 4700 pár cipővel kellene beérnie az ideoi tél-n. Ebben a mennyiségben belefoghatnak a gyermekek is, akiknek — a bácskai viszonyokat tekintve, — sokszor kilométerekre menő utat kell megtenniük hóban-fagyban az iskoláig. Bizonyos, hogy az ideoi tél-n alig lesz az iskoláknak látogatója a bácskai gyermekek közül — Budapeston 36 000 pár cipőt utaltak ki a gyermekek részére, amíg Bácskában az összlakosság részére ennek a mennyiségnek csak a kilenced részét... Azt hiszi talán a e pőhivatal, hogy a bácskai cipő eldörö is.

Söprök az utóak szerzetesekkel mindentel. A söprösök szorgalmasan hordják össze az utca söpréket, csinálnak apróbb és nagyobb domboskákat, aztán otthagyják egy napig, két napig, majd jön egy kis szél, amely széthordja a szemetet és elkezdhetik újra a söprést. Talán úgy lehetne csinálni, hogy mindárt a söprés után összeszedhették a szemetet.

Garázda legénykék. Az elmúlt éjszakán garázda suhanok, jobbra 16—17 esztu-

dés kölykek esunya botrányt rendeztek az utcán. Az utcákon járó-kelő közönséget megtámadták, fenyegették és minden módon kellemetlenkedtek. Az arra járó eszedőrőjrat összeszedte a garázda suhanokat és bevitte a rendőrséghez, ahol most rendelkezhatnak afelett, hogy mégis okosabb éjszakára ágyban pihenni, mint az utcán komizkodni.

A mész maximális ára. A kormány a mész maximális árát métermázsánként a következőleg állapította meg: a szénvel égetett mész métermázsája 12 korona 50 fillér, a fával égetett mész 18 korona 50 fillér.

A hadifoglyok megszöktetése sérti a hadviselés érdekeit. A belügyminiszter leiratot intézett a tanácskoz, amelyben felhívja a hatóságok figyelmét arra, hogy az orosz hadifoglyok állandóan szökönek és szökésüket a hazai lakosság is elősegíti, sőt fel is biztatja a foglyokat a szökre. Ez nemcsak hazafiatalan cselekedet, hanem a saját hadfogságban levő véreink hazajövetelét is gátolja, mert nem lehet a rendszeres kieserlést fogvannatni, ezenkívül a hadviselés érdekei ellen elkövetendő bűncselekmény is, miert az ideők a törvény legteljesebb szigorának alkalmazásával lesznek büntetve.

Gyűjtik a gummit. A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az összes iskolákban a hu labák és hasznavehetetlen gummi anyagokat összegyűjtsék és a gummi bizottság címére elküldjék. A gummit természetesen egy megállapított arat fognak fizetni.

Megszűnik az ócska-piac. A kereskedelemügyi miniszter ruharendeleete egy ösi és nagyforgalmú intézményt fog tökéletesen megszüntetni. Ez az ócskaruhával való kereskedés. A rendelet ugyanis a használt ruhák vételeit és eladását is szabályozza, még pedig olyformán, hogy október 15-től kezdve senki sem vásárolhat használt ruhát — viszonteladásra. A hivatásos szibárusoknak a hatóság vásárlási könyvet fog adni, amelynek lapjain minden vásárlásukat pontosan feljegyezni tartoznak és azokról elismervényt adni az eladónak. Az eladóra nézve rendkívül fontos az az elismervény, mert csak ennek benyújtása után kap engedélyt új ruha, vagy új ruhához való szövet vásárlására. A megvásárolt ócskaruhákat nem szabad eladni, hanem be kell szolgáltatni a népruházati köz-

Király Ernő a

Leányvásár

című világhírű operettben szombaton és vasárnap kerül bemutatásra az Apollo-Mozgóban

MODERN TESTNEVELŐ

Szent Antal-
utca 41. sz.

pontnak. Az ábrakat természetesen szintén meg fogják majd szabni, de a népruházati cölökre ingyen is elfogadják az ócska ruhát.

Hogyan hazudik az antant. A legszemészettebb hazugságokkal teleirt röpédüléket debnek olasz, francia repülőök az olasz fronton harsoló magyar katonák közé, akiket azonban hasztalanul akarnak elismítani. Egy bajai tüzér küldött a Bajai Független Újságnak egy ilyen röpédülést, amelyen szerencsére a következő sorok vannak lenyomatva:

„Magyar Osztrák Katonák!

Az oroszok fellázadtak azon a béke ellen, amelyre a németek őket rákényszerítették. A német meg osztrák-magyar csapatoktól elfoglalt összes városokban véres föllázadások történtek ki. Még a belszévikiek is fegyverhez fogtak. A „vörös gárda” csapatok Odeszát visszafoglalták és az osztrák-magyar csapatokat véres harcokkal kiverték.”

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODÓ, KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. STERN JOZSEF.

Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.

Nyomatott a „Corvin”-kégyvnyomda gyorsnyomdában Mátyás király-utca 2. Baján.

HIRDETÉSEK

Megvételre keresek

két ablakra való jókarban levő vasrollót, egy petroleumos pumpát, egy 3—4 méterig való tizedesmérleget, petróleumos-mértékeket, cukorkapoharakat: **BRAUN** (Strahl-féle házban), Alkotmány utca.

Mátéházán, a Szász Ottó birtokával szemben, 100 kis hold szántóföld, hozzávaló majossal és istállóval

berbeadandó!

Bővebbet Özv. Weidinger Hermannénál, Haynald-u 6

Három

jó asztalossegéd

épület- és lágyfabutor-asztalosmunkához állandó alkalmazást nyer — 3 korona 50 filléres órabér mellett — Budapesti ut 31. szám alatt.

Watproof

elszigetelő anyag mellyel nedves falakat és pincéket szárazzá lehet tenni.

Keramit-tégla

kapu bejárat és udvar burkolására.

Kutgyűrűk

esővíz-medencék kutak készítésére

Mész és cement

állandóan friss minőségben, ajánlja:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és cement-gyár
Baja. Telefon 111.

Éjjeli inspekciós

október hó 7-ik reggeli 7 óráig és vasárnap délután nyitva:

LOVASSY ÖDÖN
gyógyszertára.

Uránia Mozgó-Színház.

Tavaszi vihar.

Dráma 4 felvonásban. Gyönyörű és nagyszabású műsor lesz az Uránia szombati bemutatója A Tavasz vihar izgalmas, érdekes eseménye egy gyönyörű, de igen könnyelmű asszony szerelmi történetének meghatározó drámája. Vannak kiemelkedő momentumai a darabnak, így a karácsonyéjéi jelenet, amikor a bűnbánó asszony karácsony éjszakáján megérkezik az elhagyott családi fészekhez s az ablakon át nézi, kisgyermeké mint örül Jézuska ajándékának. Kétféle nagy pelyhékben hull a hó s a szerencsétlen anya ott fagy meg, a karácsonyi gyertyának fényében ragyogó ablak alatt.

E gyönyörű filmujdonság a legnagyobb érdekfűdésre tarthat számot.

Nem kisebb szabású film lesz az Uránia **vasárnapi** ujdonsága

A baugalori rejtély.

E filmujdonságot már egyszer be akarta mutatni a dírekező. Közben a film tönkrement s most egy egész új példányt kap — ami lehetővé teszi azt, hogy a bajai közönség is gyönyörködjön benne. A japán tehézsák titkai elevenednek meg a nézőtér előtt és India rejtélyes misztikumait csodálhatják meg. Meglepők az I. és II. felvonásban az indiai paloták, a III. felvonásban az amerikai felhőkareulók, míg a IV. és V. felvonás Tekiában, a eseresznye virágos japán fővárosban játszódik le. A film eseménye egy elrabolt leány üldözése, míg végre megkerül, hogy szerelmese örökké magáénak mondhassa.

Október 5-én, szombaton du. 4, 6 és este fél 9 órakor

„Star”-filmgyár nagyszabású, gyönyörű ujdonsága:

Tavaszi vihar,

egy hűtlen asszony drámája 4 felvonásban.

Főszerepekben: Corthy Mira, Olt Arisztid és Dán Norbert,

valamint a kitűnően összeállított kísérőműsor.

Október 6-án, vasárnap du. 2, 4, 6 és este fél 9 órakor

csodák csodája elevenedik meg

A baugalori rejtély,

5 felvonásos szerelmi dráma bemutatójánál.

Főszerepekben: Gilda Langer és Harry Liedke,

valamint a kiváló pótműsor.

Október hó

közepétől kezdve hetente háromszor: szerdán, szombaton és vasárnap tartunk előadást!

Pályázati hirdetés.

Jó írásművelő férfi- vagy női alkalmazott a Bajai Közalkalmazottak Beszerzési Csoportjánál felvétetik Könyvelésben és levelezésben valamint a kereskedelmi üzletvitelben jártas egyének előnyben részesülnek. A megválasztandó egyén az irodai teendőikön kívül a szükséghez képest az árukerekedésben is segédkezni köteles. A megválasztandó alkalmazott a Beszerzési Csoport tagjait megillető mindazon előnyöket élvezzi, amelyek nyújtása a Csoportnak módjában áll.

A pályázati kérvények, melyekben a fizetési igények is megjelölendők, Desics József m. kir. tanítóképző-intézeti tanár urhoz legkésőbb e hó 5-ikéig benyújtandók.

A Bajai Közalkalmazottak Beszerzési Csoportjának Intéző-Bizottsága.

Pénztár-kezelőnk felvétetnek a vasuti vendéglőben.

Keresek megvételre egy nagyobb, használt meteor-kályhát.

Cím a „Corvin“-nyomdában.

Könyvelő

azonnal felvétetik Farkas Mihály üvegkereskedésében. Német nyelvvél bíró előnyben részesül.

Szöllőt és mustot

veszek a legmagasabb napiáron: **Singer Ignác**, Szent Antal-utca 33 szám.

Eladó mángorló

erős alsó és felső deszkalapokkal. Cím a kiadóban

Értesitem a tisztelt vásárlóközönséget, hogy a — kiválóan bevált —

„**DOBIN**“ mosóporból

ismét sikerült egy nagyobb mennyiséget beszerezni és azt még a régi árban bocsájtatom forgalomba.

Tisztelettel

RÓNA JÓZSEF,
Baja, Grauaug-féle ház.

Szíves figyelmébe!

A cs. kir. szab. Triestri Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) Alakult 1831-ben.

Hadikölcsön-életbiztosításokat

orvosi vizsgálattal vagy anélkül a legelőnyösebb feltételek mellett köt.

Ezt a társaságot mi ily biztosítások kötésére a legjobban ajánljuk és mindennemű felvilágosítással díjtalanul szívesen szolgálunk.

Bajai Kereskedelmi és Iparbank
Baja.

Kereskedelmi iskolai érettségivel, két évi bankpraxisal és német nyelvismerettel rendelkező fiatalember állást keres. Az összes üzletágakban, különösen a folyószámlában **perfekt munkavető** vagyok. Cím a kiadóhivatalban.

Teljesen új **ebédlő-bereendezés**

eladó. Megtekinthető délután 3—4 óra között. Cím a kiadóhivatalban.

Zongoraórák

kezdőknek és haladóknak: Haynald-utca 29. szám alatt.

HIRDETÉSEK
jutányos áron
vétetnek fel

Corvin-nyomda.

Baja, Mátyás király-tér 8. szám.

Mindennemű nyomtatványok izléses, pontos és gyors kivitele. Kész nyomtatványok nagy raktára.

„Bajai Független Újság” és „Bajai Közlöny” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Telefon-szám: 164.